

Triviální klášterní škola řádu německých rytířů

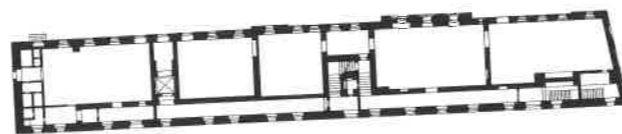
Trivial Monastery School of the Order of the Teutonic Knights



Beethovenova 2, Město čp. 179
Anton Onderka, 1838-1839

Budova triviální, tj. obecné školy řádu německých rytířů, situovaná do míst bývalého parkánu a starého tesařského dvora, výtýčila svou hmotou průběh nové Špitální ulice, později zvané Klášterní. Dvoupatrová klasicistní budova obdélného půdorysu se středovým rizalitem, ukončeným trojúhelným štítem obracejícím se do reprezentativního prostoru parku, je dílem Antona Onderky dle plánů z roku 1838. Tato autorsky určená novostavba školy byla přistavěna k starší, východně stojící stavbě, doložené již v roce 1836. V roce 1951 interiér degradován provozováním skladu nábytku, zesíleny stropy a vestavěn výtah a nové schodiště v severozápadní části.

The so-called 'trivial school' (the term meant that it provided a general education) of the Order of the Teutonic Knights was situated on the site of a former palisade and an old carpentry and joinery workshop. It was flanked by the newly constructed Špitální Street (meaning 'Hospital Street'), later renamed Klášterní ('Monastery Street' or 'Convent Street'). This Classicist building is based on a rectangular ground plan with a central risalit topped by a triangular gable facing the park; it was designed by Anton Onderka according to plans dating from 1838. The new school was built as an extension to an older building on its eastern side, which is already documented in 1836. In 1951 the interior of the building was damaged by its use as a furniture warehouse, the ceilings were reinforced and a new staircase and lift were built in the north-western section.



Nájemní dvojdům řádu německých rytířů

Residential building of the Order of the Teutonic Knights



Bezručovo náměstí 1 a 2, Předměstí čp. 1147, 610
Karl Kern, Karl Blum, 1910-1911

Dvou a třípatrový dvojdům s nárožím, akcentovaným půlválcovou věžicí, se nachází na místě řádového hospodářského dvora Kličláku z poloviny 17. století. Průčelí obrácené do ulice dynamizuje trojboký arkýř ukončený barokně tvarovaným štítem, dvojice obdobných arkýřů člení i osový rizalit orientovaný do náměstí a ukončený vloženým půdním polopatrem s mansardovou střechou. Dvojtraktovou dispozici s dvojicí dvouramenných kamenných schodišť doplňují v nádvorní části dřevěné přístavky s vestavěnými výtahy na prádlo. Autorem zábradlí, okenních mříží a vstupních dveří je František Stošenovský. Novobarokní architektura v detailu ovlivněná secesí.

This imposing building, incorporating three-floor and four-floor sections, occupying a corner plot and accentuated by a semi-cylindrical spire, was erected on the former site of the Teutonic Knights' farmstead (known locally as 'Kličlák' after Klippel, a prominent official in the Order), which had been built in the mid-17th century. The street-facing façade is energized by a three-sided bay window topped with a Baroque-style gable; the façade facing onto the square also features a risalit and two similar bay windows, with an attic and a mansard roof. The building is laid out in two tracts, with a pair of two-flight stone staircases and wooden outbuildings in the yard (with a built-in lift system for laundry). The railings, windows and entrance were designed by František Stošenovský. An example of neo-Baroque architecture with Secession-influenced details.



Dům U Bílého koníčka

House 'At the White Horse'



Dolní náměstí 4, Město čp. 115
13./14. století; přístavba 1. patra po roce 1431; přestavba po polovině 16. století
13th/14th century; upper floor extended after 1431; reconstruction in the second half of the 16th century

Již ve středověku zde stál patrový dům s právem vinného šenku. Z něj se dochoval suterén, kamenné a cihlové obvodové zdivo a zadní patrová komora. Kolem poloviny 16. století bylo přistavěno druhé patro a vytvořena dvouraktová dispozice s prostornou renesanční síní - mázhausem v přízemí, sloužící řemeslu a šenkování piva. Na něj navazuje průchozí chodba, ve středu traktu je klenuté schodiště. Přízemí je zaklenuto hřebinkovými klenbami. Dům je příkladem renesanční zástavby s původním kamenným portálem, boční atika je ozdobena obloučkovým vlysem. Je to jediný dům ve městě s dochovaným domovním znamením.

In the Middle Ages this site was occupied by an inn. The basement and perimeter masonry have survived, along with a room at the rear of the upper floor. In the mid-16th century another floor was added and the layout was altered to create two tracts with a spacious Renaissance hall on the ground floor, where there were shops and an inn. A corridor led to the main hall, with an arched staircase in the centre of the tract. The ground floor features rib vaulting. A typical example of Renaissance architecture, the house still retains its original stone portal, and the attic has a frieze with semicircular arches. It is the only building in Opava whose original pictorial house sign (depicting a white horse) still survives.



Dům Donátů z Velké Polomi

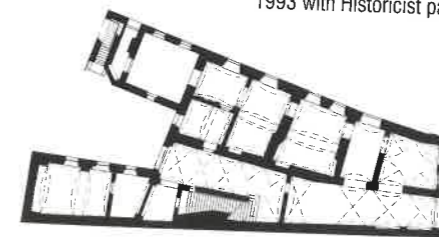
House of the Donát family from Velká Polom



Dolní náměstí 5, Město čp. 114
Od poloviny 15. století; Karl Kern, Karl Blum, 1891-1905; Leopold Plavec, 1993
From 2nd half of 15th century; Karl Kern, Karl Blum, 1891-1905; Leopold Plavec, 1993

Dům situovaný v západní domovní frontě při vyústění Solné ulice je poprvé zmíněn před rokem 1485, kdy náležel Donátům z Velké Polomi. Dvoupatrový objekt na lichoběžníkové parcele uchovává ve hmotě suterénu a přízemí středověké zdivo. Za renesance byla dispozice upravena na asymetrický hloubkový dvourakt, přízemí částečně zaklenuto valeně se styčnými výsečemi, do severovýchodního nároží vetknut půlválcový mělký arkýř. V 17. století doplněno úzké trojosé průčelí o horizontální atiku se slepými okny. Na počátku 20. století bylo modernizováno průčelí s lisenovými rámcí, v roce 1993 nahrazeno historizujícím novotvarem.

This house is on the west side of the Lower Square at the end of Solná Street. It dates back at least to 1485, when it belonged to the Donát family from Velká Polom. Situated on a trapezoid-shaped plot, the basement and ground floor still feature original medieval masonry. During the Renaissance the layout was changed to create two deep tracts, segmented barrel vaulting was added on the ground floor, and a shallow semi-cylindrical bay was built at the north-eastern corner. In the 17th century the narrow triaxial façade was extended to include a horizontal attic with blind windows. In the early 20th century the façade was modernized with lesenes, replaced in 1993 with Historicist pastiche forms.



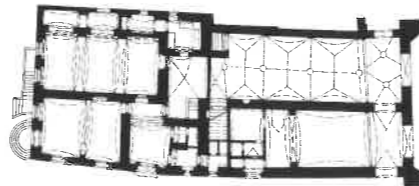
Dům Boží koutek 'Gotteswinckel' house



Horní náměstí 53, Město čp. 288
Od 14. a 15. století; V. Adamec, Stavoprojekt Olomouc, 1960;
Antonín Řehulka, Jaromír Hanuška, Ateliér I.D.E.A., 1992
From 14th-15th century; V. Adamec, Stavoprojekt Olomouc, 1960;
Antonín Řehulka, Jaromír Hanuška, Studio I.D.E.A., 1992

Dům „Gotteswinckel“ je jako kamenný v písemných pramenech zmíněn již k roku 1436, kdy jej držel měšťan Jošt Hawczin. V druhé polovině 16. století byl tento patrně starší severní dům sloučen se sousedním objektem, renesančně přestavěn a prostorný mázhaus zaklenut valenou klenbou s výsečemi. K roku 1611 v patře domu realizován velký sál se záklopovým trámovým stropem, vyzdobeným malovaným vegetabilním dekorem z počátku 18. století. Po roce 1862 byl o patro zvýšen zadní trakt. V 60. letech 20. století objekt zásadně rekonstruován, celé původní průčelí nahradil památkářský novotvar, inspirovaný nedoloženou renesanční podobou domu.

The masonry-built 'Gotteswinckel' house is first documented in 1436, when it was owned by the burgher Jošt Hawczin. In the late 16th century it was joined to its more recent southern neighbour to create a single house. It was rebuilt in the Renaissance style, and segmented barrel vaults were added to the hall. In 1611 a hall was created on the upper floor; the decked ceiling was painted with plant motifs in the early 18th century. After 1862 an extra floor was added at the rear. In the 1960s, the entire original façade was replaced with a pastiche version inspired by the supposed (though undocumented) appearance of the house in the Renaissance period.



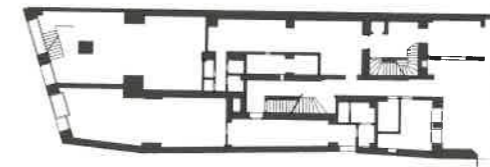
Městský dům Karla Kerna a Karla Bluma Town house for Karl Kern and Karl Blum



Horní náměstí 57, Město čp. 284
Karl Kern, Karl Blum, 1899-1900

Parcela byla zastavěna již ve středověku, o čemž svědčí její dodnes dochovaný hloubkový půdorys. Na konci 16. století patřil dům patricijské rodině Richterů, kteří v zadní budově provozovali pivovar. Poté se ve vlastnictví střídali obchodníci a řemeslníci. V samém závěru 18. století byl silně zchátralý dům přestavěn a pivovar zrušen. Na místě dvoupatrového domu se zahrádkou byla na počátku 20. století postavena pětipodlažní budova s obchodním parterem. Stavba v duchu pozdního historismu, s novogotickým tvaroslovím, které mělo odkazovat na středověkou tradici, je akcentována úzkým jednoosým arkýřem na konzolách, završeným věžičkou.

Buildings have stood on this site from the Middle Ages, leaving their mark on the underlying ground plan which has survived to this day. At the end of the 16th century the house belonged to the patrician Richter family, who ran a brewery at the rear. It then passed through various owners, mainly merchants and tradesmen. By the end of the 18th century the building had fallen into disrepair; it was reconstructed and the brewery was closed. In the early 20th century, a five-floor building (with shops on the ground level) was built in place of the original three-floor building and garden. This town house is a late example of Historicist architecture applying a neo-Gothic idiom which was intended to pay homage to the medieval tradition. It is accentuated by a narrow uniaxial bay window supported by corbels and topped with a spire.



Obytný dům pro Karla Kerna a Karla Bluma

Residential building for Karl Kern and Karl Blum

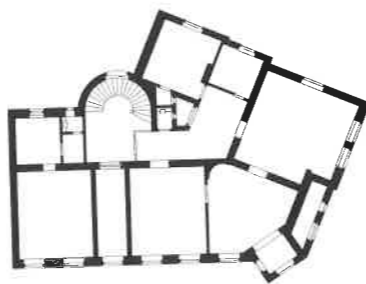


Komenského 12, Předměstí čp. 859
Karl Kern, Karl Blum, 1902-1903

Rozparcelované pozemky sevřené mezi Těšínskou a Kylešovskou ulicí zakoupila pro výstavbu nájemních domů stavební firma Kern a Blum v letech 1898-1902. Urbanisticky nejceněnější nárožní polohu stavitelé rezervovali pro vlastní obytný dům. Dvoupatrovou stavbu netypického půdorysu v exponovaných uličních průčelích postupně člení převýšený mělký rizalit, ukončený zvalbenou střechou, v nároží situovaná pětiboká věžice, asymetricky umístěný stupňový štít a dvouosý rizalit s hrázděným patrem. Architektura v duchu německé novorenesance ovlivněné secesí s romantizujícími prvky příznačnými pro stavební produkci firmy.

In 1898-1902 the building contractors Kern & Blum bought a group of plots on land between Těšínská and Kylešovská Streets with the intention of building apartment blocks there. The corner section of the land – the most valuable part – was reserved for their own residences. This three-floor structure is laid out on an unusual ground plan. The street-facing façade features a raised shallow risalit with a hipped roof. There is a five-sided turret on the corner, an asymmetrically located stepped gable, and a biaxial risalit with a half-timbered upper floor. Architecture in the spirit of the German neo-Renaissance, influenced by the Secession style with Romanticist elements typical of the work of Kern & Blum.

OPAVA – CENTRUM



Schillerova chlapecká obecná a dívčí měšťanská škola

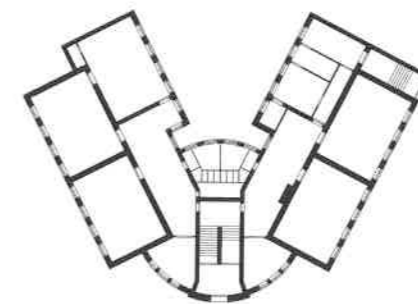
Schiller girls' and boys' schools



Komenského 13, Předměstí čp. 880
Alfréd von Stutterheim, 1905; přístavba 1908
Alfréd von Stutterheim, 1905; extension 1908

Secesní budova byla postavena k 100. výročí úmrtí básníka F. Schillera, na pohledově exponovaném místě při silnici od Ostravy. Jádro tvoří vstupní kruhová partie, do níž jsou vložena boční křídla, čímž vzniká symetrická dispozice v podobě V. Pravé křídlo bylo přitom dostavěno až o tři roky později. Hlavní průčelí, prolomené vstupem a velkým obloukovým oknem, bylo ve zvláštním štítu původně ozdobeno rostlinným dekorem a medailonem s portrétem básníka. Škola byla jednou z prvních budov na našem území, kde byly použity železobetonové sloupy a skeletová nosná konstrukce, stejně jako toplovzdušné vytápění.

This Secession building, containing one school for girls and one for boys, marked the 100th anniversary of the death of the poet Schiller. It occupies a prominent location on the main road to Ostrava. The core is the circular entrance section, flanked on both sides by wings to create a V-shaped ground plan. The right-hand wing was completed three years after the rest of the building. The main façade, with the front entrance and a large arched window, originally featured an undulating gable with plant motifs and a medallion depicting Schiller. One of the first buildings in the country to use reinforced concrete for its supporting structure, it was also one of the first examples of a hot air heating system.



OPAVA – CENTRUM

Nájemní dům Adolfa Möllera

Apartment building for Adolf Möller



Komenského 14, Předměstí čp. 860
Karl Kern, Karl Blum, 1902-1903

Řadový patrový dům odkazuje užitými architektonickými prvky i totožnými osobami stavitelů k sousednímu vlastnímu domu Karla Kerna a Karla Bluma. Pětiosé průčelí, jež se obrací do Komenského ulice, symetricky člení vstupní mělký rizalit přecházející v úrovni patra do dvojosého arkýře. Průčelí završuje zvalbený trojúhelníkový štít. V segmentovém dvorním přístavku situované a centrální chodbou dosažitelné schodiště zpřístupňuje pokoje v patře. Nádvoří strana slouží provoznímu zázemí – kuchyni, pokoji pro služku, koupelně. Ukázka historizující architektury v intencích jihoněmecké renesance v detailu ovlivněné secesí.

This two-floor building, part of a row of buildings lining the street, uses similar architectural elements to the neighbouring house, built by the contractors Kern & Blum as their own residence. The façade, with five window axes, faces onto Komenského Street, and features a centrally positioned shallow risalit which becomes a biaxial bay on the upper floor. At the top of the façade is a hipped triangular gable. In the segmented rear extension there is a staircase accessible from a central corridor, which leads to the rooms on the upper floor. The yard-facing side of the building contains the kitchen, servant's quarters and a bathroom. An example of Historicist architecture in the spirit of the southern German Renaissance, with Secession-influenced details.

Městská elektrárna

Municipal power plant



Krnovská ulice, Předměstí
Rudolf Laube, realizace Alois Geldner, 1903-1904; rozšíření Roman Kuba, Evžen Kuba, 1988
Rudolf Laube, building contractor Alois Geldner, 1903-1904; extension Roman Kuba, Evžen Kuba, 1988

Vzhledem k velkému rozvoji elektřiny a záměru vybudovat ve městě pouliční dráhu, rozhodla se městská rada ke stavbě parní elektrárny. V roce 1903 podepsali smlouvu s berlínskou elektrotechnickou společností AEG a firmou Reuter & spol. V následujícím roce budova elektrárny zahájila provoz. Stavba byla provedena z režného cihelného zdiva s občasnými akcenty světlých ploch ve vpadlých zrcadlech. Jedná se o klasický příklad historizující industriální stavby, již tvoří srostlice několika provozních hal a nezbytného vysokého komína. Při rozšíření budovy byly bohužel odstraněny všechny do té doby funkční části zařízení.

At the turn of the 20th century electricity was becoming increasingly widespread, and the city drew up plans for an electric tram system – including a steam power plant. In 1903 the city council signed a contract with Reuter & Co. and the Berlin-based electrical company AEG; work on the power plant began the following year. The building was executed in open brickwork, occasionally accented by lighter-coloured surfaces in the inserts. It is a typical example of Historicist industrial architecture, consisting of several interconnected halls and a tall chimney. Unfortunately all of the original (still functional) machinery was removed when the building was extended in the late 20th century.

Fotbalový stadion TJ Ostroj a Parkhotel

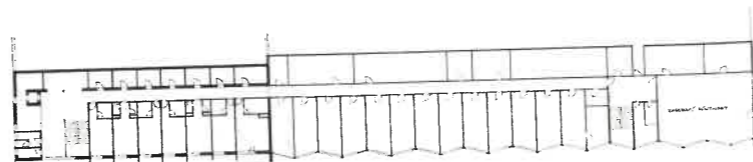
TJ Ostroj football stadium and Parkhotel



Lipová 2, Předměstí čp. 105
Miroslav Selinger, interiéry VI. Výtisk, 1966-1974; Bytprům Opava, 1980-1984
Miroslav Selinger, interiors by V. Výtisk, 1966-1974; Bytprům Opava, 1980-1984

Původní projekt fotbalového stadionu z konce 50. let doznal, než se začalo s jeho realizací v rámci dobrovolnické akce „Z“, řady změn. Výstavba tribun, šaten, kanceláří a hotelu probíhala po etapách. Stadion byl slavnostně zprovozněn roku 1973. Jeho součástí měla být ubytovna pro sportovce, nakonec však získala podobu hotelu. Ten je zakomponován do západní tribuny a do parku se obrací průčelím, dynamizovaným vertikálním pilovitým rytmickým tvarováním po jednotlivých osách. Dynamicky pojatá část průčelí je obložena černými a zelenými skleněnými deskami. Na severní straně se k hlavní části hotelu pojí střídavě pojatá přístavba.

The original design for the stadium, dating from the late 1950s, was reworked before being built as part of a nationwide voluntary construction effort known as 'Operation Z'. The grandstands, changing rooms, offices and hotel were built in stages, and the stadium was completed in 1973. The hotel was originally planned as a hostel for sports teams. It is built into the west stand and faces onto a park, with a façade displaying regular sawtooth patterns spaced along the axes. The sawtooth sections are executed in black and green glass panels. At the north end of the structure there is a more soberly designed extension abutting the main part of the hotel.



Nájemní domy Anny, Ilse a Karla Kernových

Apartment buildings for Anna, Ilse and Karl Kern



Mánesova 5, 7, 9, Předměstí čp. 409, 1684, 1685
Karl Kern, Karl Blum, Karl Blum Jr., 1901, 1928, 1929

Po roce 1900 firma Kern a Blum postupně zastavovala jihozápadní stranu nově trasované Mánesovy ulice (Engelberggasse). V roce 1901 byl jako první realizován krajní jižní dům pro Ilse Kern. Svým vzezřením a nezvyklým částečným odsazením od uliční čáry determinoval později přístavěnou dvojici domů Anny a Karla Kernových. Odlišnou dobu výstavby jednotně koncipovaného souboru budov, ovlivněného cihelnou severoněmeckou novorenesancí, potvrzují letopočty na fasádách. Rozmanitost architektonického tvarosloví užitého na průčelí se projevuje i na dekorativně pojednaných dřevěných konstrukcích.

After 1900 the building contractors Kern & Blum constructed a row of buildings along the south-western side of the newly created Mánesova Street (Engelberggasse). The first of these, built in 1901, was situated at the far southern end of the street, and was built for Ilse Kern. Its visual style and setting, set slightly back from the road, inspired the pair of adjacent houses later built for Anna and Karl Kern. The dates on the façades show that the two following buildings were completed much later, despite their identical concept and style, strongly influenced by the brickwork of the northern German neo-Renaissance. The wide variety of architectural styles on the façade also includes decorative wooden frame structures.

Městská spořitelna

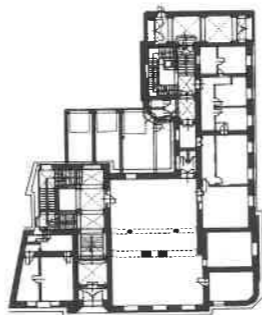
Municipal Savings Bank



náměstí Republiky 15, Město čp. 425
Friedrich Ohmann, Karl Kern, Moritz Hartel, 1900-1903; 1933; Ivo Klimeš, Roman Kuba,
Pavel Hynčica, Atelier Simona, s. r. o., 2004-2005

Do tehdejšího náměstí Franze Josefa a ulice H. Kudliča orientovaná nárožní dvoukřídlá budova městské spořitelny, na jejíž stavbě se autorsky podíleli Friedrich Ohmann, Karl Kern a snad i stavební dozor vykonávající Moritz Hartel. Severoněmeckou neorenesancí ovlivněný exteriér doplňuje nákladně dekorovaný interiér, jehož výmalbu zhotovili opavští malíři Raimund Alt a Rudolf Hermann. Adaptace ředitelny a zasedacího sálu realizována v roce 1933. Rozsáhlá rekonstrukce spočívající v restaurování exteriéru, interiéru a v modernizaci provozního zázemí provedena dle návrhu Ivo Klimeše a spol. v letech 2004-2005.

The Municipal Savings Bank building is located on the corner of the former Franz Josef Square and H. Kudlich Street. Laid out in two wings, the building was designed by Friedrich Ohmann, Karl Kern, and probably also Moritz Hartel, who supervised the building work. The exterior, influenced by the north German neo-Renaissance, is complemented by a richly and expensively decorated interior, with paintings by the Opava artists Raimund Alt and Rudolf Hermann. The director's office and meeting room were adapted in 1933. In 2004-2005 an extensive reconstruction was carried out to a design by Ivo Klimeš's studio, including a complete restoration of the exterior and refurbishment of the interiors.



Továrna Theodora Fiedora

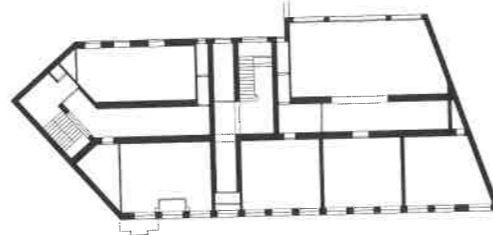
Theodor Fiedor's factory



Olomoucká 8, Předměstí čp. 9
Ferdinand Zdralek a Sigmund Kulka, 1901; adaptace a rozšíření Erwin Friedel, 1913; 1923; přestavba Oskar Wittek, 1932
 Ferdinand Zdralek and Sigmund Kulka, 1901; adaptation and extension Erwin Friedel, 1913; 1923; redevelopment Oskar Wittek, 1932

Továrnu na cukrovinky z počátku 20. století nechal majitel přestavět podle návrhu krnovského architekta. Původní dvoupatrová budova byla zvýšena o patro z železobetonové konstrukce a sjednocena novou fasádou, obloženou travertinem. Hladké průčelí je vlevo akcentováno kaskádovitě odstupněným hranolovým arkýřem, který spolu s příložkou vpravo vyrovnává horizontální pojetí průčelí. Budova kosodélného půdorysu má trojtraktovou dispozici se střední chodbou a dvojicí schodišť. Přízemí zaujímaly obchodní místnosti, 1. a 2. patro bylo rozděleno na levou část s kanceláři a pravou se dvěma luxusními byty. Příklad tradicionalistické architektury.

This confectionery factory, originally dating from the early 20th century, was rebuilt to a design by the Krnov-based architect Friedl. A fourth floor was added using a reinforced concrete structure and a new façade was added, clad in travertine limestone. At the left of the smooth façade is a prismatic bay window, which – together with a narrow vertical at the right – gives balance to the predominantly horizontal façade. Built on a rhomboid ground plan, the building is laid out in three tracts with a central corridor and two staircases. The ground level was used commercially; the left side of the upper floors housed offices, while the right side contained two luxury apartments. An example of traditionalist architecture.



Obytný dům s kavárnou Hedwigerhof

Residential building and Hedwigerhof café



Olomoucká 14, Předměstí čp. 8
Karl Kern, Karl Blum, 1903-1904; 1952-1957; rekonstrukce interiéru Petr Šmarda, 1989-1994
 Karl Kern, Karl Blum, 1903-1904; 1952-1957; interior reconstruction Petr Šmarda, 1989-1994

V roce 1902 koupil starý přízemní objekt na nárožní parcele kavárník Emil Janík, který na jeho místě nechal známou opavskou firmou vybudovat dvoupatrovou novostavbu v novorokokovém stylu. V přízemí začal provozovat kavárnu Hedwigerhof. O rok později ji prodal F. Gebauerovi, který dokončil úpravu interiéru. Kavárna patřila k nejlepším podnikům svého druhu v Opavě. V 50. letech byla adaptována a přejmenována na Národní kavárnu. Při této rekonstrukci byla zřejmě do interiéru vestavěna dřevěná galerie. V kontrastu s hladkým parterem jsou patra zdobena bohatým štukovým dekorem a mohutnými nadokenními římsami.

In 1902 an old single-floor building on a corner plot was purchased by the café owner Emil Janík, who commissioned a renowned Opava contractor to construct a three-floor building in the neo-Rococo style. He opened the Hedwigerhof café on the ground floor. A year later Janík sold the café to F. Gebauer, who carried out some alterations to the interior. The Hedwigerhof was very popular with Opava's café society. In the 1950s further alterations were made, and the business was renamed the National Café. It was probably during this reconstruction that the wooden gallery was installed inside the café. In contrast with the smooth façade of the ground floor, the upper floors feature rich stucco ornamentation and prominent cornices above the windows.